

16.08.003.005.003

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Βρυξέλλες, 7.12.2015

SG-Greffe(2015) D/ 14836

ΕΛΗΦΘΗ ΑΡΧΕΙΟ
Ημερ. 9.12.15
Υπογρ. 73

Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως
Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Και
Ταχυδρομείων (OCECPR)
Helioupoleos 121
1101 Nicosie
ΚΥΠΡΟΣ

For Am ff 18542e

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 297 ΤΗΣ ΣΛΕΕ

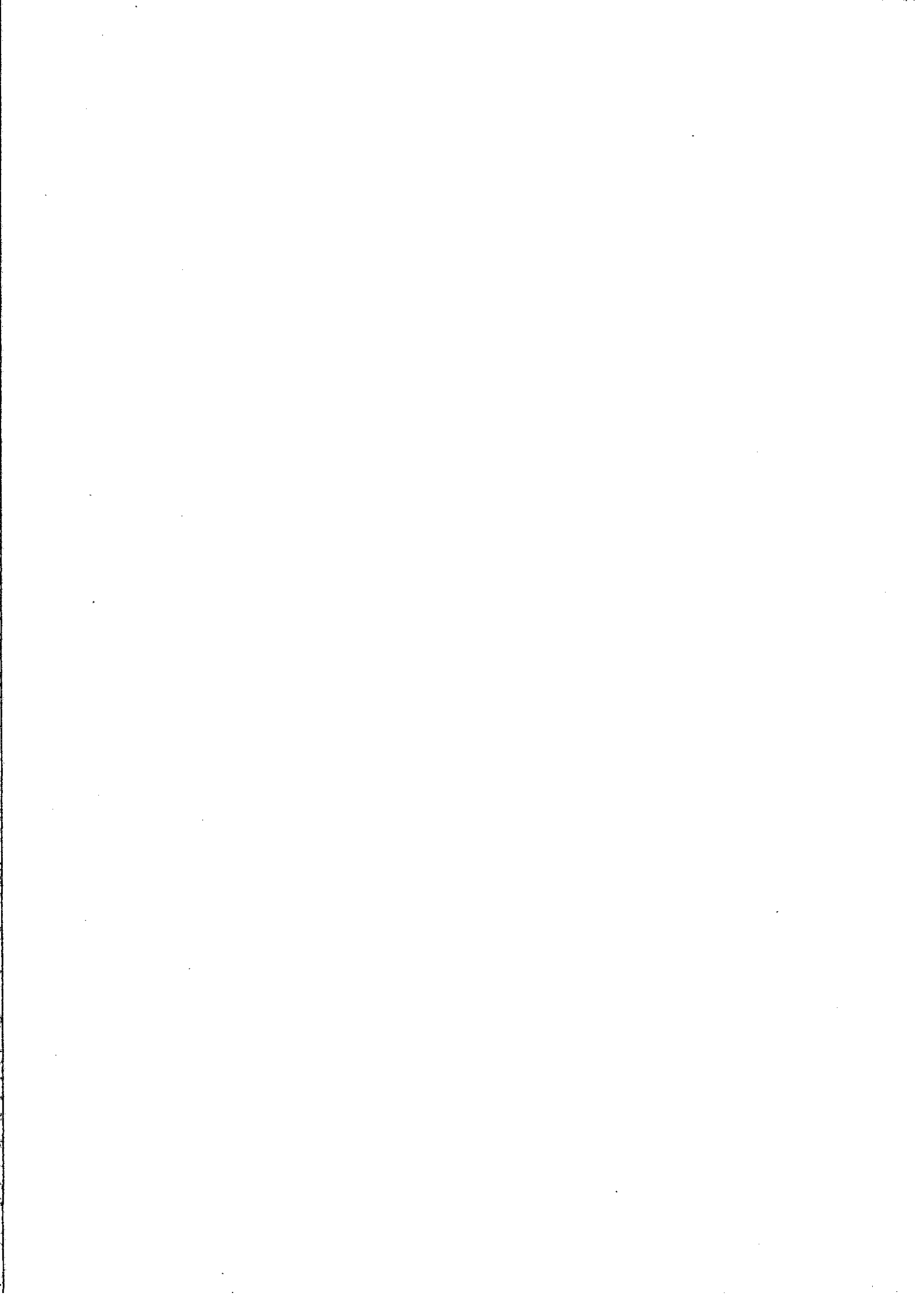
Θέμα: **ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ (4.12.2015)**

Για τον Γενικό Γραμματέα

Robert ANDRECS

Συνημμ. Έγγρ : C(2015) 8918 final

EL

Βρυξέλλες, 04.12.2015
C(2015) 8918 final

Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως
Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και
Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ)
Ηλιουπόλεως 121
1101 Λευκωσία
Κύπρος

Υπόψη
κ. Γεωργίου Μιχαηλίδη
Επιτρόπου

Φαξ: +357 226 93 030

Αξιότιμε κ. Μιχαηλίδη,

Θέμα: Απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την υπόθεση CY/2015/1798:
Αγορά για υπηρεσίες μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και
δίκτυα διανομής ραδιοτηλεοπτικού περιεχομένου σε τελικούς
χρήστες στην Κύπρο

Σχόλια κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 παράγραφος 3 της οδηγίας
2002/21/ΕΚ

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 4 Νοεμβρίου 2015, η Επιτροπή πρωτοκόλλησε κοινοποίηση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής της Κύπρου, ήτοι του Γραφείου Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ)¹, σχετικά με την τρίτη ανασκόπηση της αγοράς υπηρεσιών μετάδοσης τηλεοπτικού περιεχομένου σε τελικούς χρήστες² στην Κύπρο.

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία-πλαίσιο), ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/140/ΕΚ, ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 37, και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 544/2009, ΕΕ L 167 της 29.6.2009, σ. 12.

² Αντιστοιχεί στην αγορά του σημείου 18 της πρώτης σύστασης 2003/311/ΕΚ της Επιτροπής, της 11ης Φεβρουαρίου 2003, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ΕΕ L 114 της 8.5.2003, σ. 45.

Η εθνική δημόσια διαβούλευση³ διήρκεσε από 9 Οκτωβρίου 2015 έως 23 Οκτωβρίου 2015.

Στις 13 Νοεμβρίου 2015 υποβλήθηκε στο ΓΕΡΗΕΤ αίτηση παροχής πληροφοριών⁴. Η απάντηση παρελήφθη στις 18 Νοεμβρίου 2015.

Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 παράγραφος 3 της οδηγίας-πλαίσιο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές (ΕΡΑ), ο Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC) και η Επιτροπή μπορούν να διαβιβάζουν στην ενδιαφερόμενη ΕΡΑ τα σχόλιά τους σχετικά με κοινοποιημένα σχέδια μέτρων.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Ιστορικό

Ο πρώτος γύρος επισκόπησης της αγοράς κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή και αξιολογήθηκε από αυτήν στο πλαίσιο της υπόθεσης CΥ/2006/0497⁵. Το ΓΕΡΗΕΤ είχε εξετάσει πέντε διαφορετικές αγορές προϊόντων⁶, είχε εξαιρέσει από τις σχετικές αγορές τα καλωδιακά δίκτυα, τα δίκτυα xDSL, καθώς και τη δορυφορική και την ψηφιακή επίγεια μετάδοση, και είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι καμία από τις χονδρικές αγορές δεν πληρούσε τα κριτήρια της δοκιμασίας των τριών κριτηρίων και, συνεπώς, δεν επιδεχόταν *εκ των προτέρων* ρύθμιση. Το ΓΕΡΗΕΤ παρέπεμψε στους κανονισμούς που ισχύουν στην Κύπρο και σύμφωνα με τους οποίους η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (ΑΡΚ) έχει εξουσιοδοτηθεί να χορηγεί άδειες ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, ενώ κάθε αδειοδοτημένος σταθμός έχει την ευθύνη να εγκαταστήσει το δικό του δίκτυο εκπομπής ή, εν ανάγκη, να χρησιμοποιεί ιστούς και εγκαταστάσεις από κοινού με άλλους. Το ΓΕΡΗΕΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν δικαιολογούνταν *εκ των προτέρων* ρύθμιση των αγορών υπηρεσιών αναλογικής τηλεοπτικής μετάδοσης, ιδίως με δεδομένο την παρουσία 5 ανταγωνιζόμενων δικτύων αναλογικής επίγειας εκπομπής που παρέχουν παγκύπρια κάλυψη και το γεγονός ότι δεν υπήρχε καμία ένδειξη για άρνηση παροχής υπηρεσιών μετάδοσης. Επιπλέον, η αγορά υπηρεσιών αναλογικής ραδιοφωνικής μετάδοσης χαρακτηριζόταν από περιορισμένους φραγμούς εισόδου. Η Επιτροπή δεν διατύπωσε κανένα σχόλιο.

Ο δεύτερος γύρος επισκόπησης της αγοράς αξιολογήθηκε από την Επιτροπή στο πλαίσιο της υπόθεσης CΥ/2012/1398⁷. Το ΓΕΡΗΕΤ προσδιόρισε την αγορά για ψηφιακές επίγειες υπηρεσίες μετάδοσης και την αγορά για ψηφιακές μη επίγειες υπηρεσίες τηλεοπτικής μετάδοσης και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα τρία κριτήρια πληρούνται μόνο για την πρώτη. Το ΓΕΡΗΕΤ επισήμανε, ειδικότερα, την ύπαρξη νομικών φραγμών εισόδου, επειδή άδεια παροχής ψηφιακών επίγειων υπηρεσιών τηλεοπτικής μετάδοσης στην Κύπρο έχει χορηγηθεί μόνο σε μία μονοπωλιακή επιχείρηση, τη

³ Σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας-πλαίσιο.

⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας-πλαίσιο.

⁵ Έγγραφο SG-Greffe (2006) D/205651.

⁶ 1) τοπικές αναλογικές επίγειες υπηρεσίες ραδιοφωνικής μετάδοσης, 2) παγκύπριες αναλογικές επίγειες υπηρεσίες ραδιοφωνικής μετάδοσης, 3) τοπικές αναλογικές επίγειες υπηρεσίες τηλεοπτικής μετάδοσης, 4) παγκύπριες αναλογικές επίγειες υπηρεσίες τηλεοπτικής μετάδοσης και 5) ψηφιακές υπηρεσίες μετάδοσης.

⁷ C(2012) 9838.

Velister. Παράλληλα με τη μετάβαση στην ψηφιακή μετάδοση, η κυπριακή κυβέρνηση αποφάσισε να περιορίσει την αδειοδότηση για υπηρεσίες μετάδοσης, ώστε να αποτρέψει την αλληλεπικάλυψη δικτύων και να εξοικονομήσει πόρους. Η κατάσταση αυτή δεν αναμένεται να μεταβληθεί εντός του χρονικού πλαισίου της ανασκόπησης της αγοράς, δεδομένου ότι η διαγωνιστική διαδικασία που οργάνωσε η Κύπρος είχε ως αποτέλεσμα τη χορήγηση, το 2011 και για δεκαπενταετή περίοδο, μόνο μίας αποκλειστικής άδειας εμπορικής παροχής ψηφιακών επίγειων υπηρεσιών μετάδοσης σε παγκύπρια κλίμακα. Συνεπώς, δεν αναμένεται άλλη είσοδος στη συγκεκριμένη αγορά. Στον φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ επιβλήθηκαν οι υποχρεώσεις πρόσβασης, αποφυγής διακρίσεων, λογιστικού διαχωρισμού και κοστοστρέφειας.

Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι, με δεδομένα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σχετικής αγοράς, όπως τα περιγράφει το ΓΕΡΗΕΤ, και το κυπριακό νομικό περιβάλλον, δηλ. το μονοπωλιακό καθεστώς αδειοδότησης, δικαιολογείται η *εκ των προτέρων* ρύθμιση της αγοράς για επίγειες ψηφιακές υπηρεσίες μετάδοσης. Η Επιτροπή επισήμανε, πάντως, ότι το καθεστώς αποκλειστικής αδειοδότησης στην Κύπρο συνιστά νομικό φραγμό εισόδου στην αγορά για άλλους παρόχους επίγειων ψηφιακών υπηρεσιών μετάδοσης και παρεμποδίζει την ανάπτυξη ανταγωνισμού στην αγορά κατά το προβλέψιμο μέλλον. Η Επιτροπή επιθυμεί ως εκ τούτου να τονίσει ότι το εν λόγω καθεστώς αδειοδότησης, το οποίο υπάγεται στην αρμοδιότητα της κυπριακής κυβέρνησης, δυσχεραίνει εξαιρετικά την από μέρους της ΕΡΑ προαγωγή του ανταγωνισμού στην παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζει το άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας-πλαίσιο, ενδέχεται δε να παρατείνει άσκοπα την *εκ των προτέρων* ρύθμιση της σχετικής αγοράς.

Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι, παρόλο που η πλειονότητα των θεατών στην Κύπρο παρακολουθούν τοπικά τηλεοπτικά κανάλια που μεταδίδονται μέσω της ψηφιακής επίγειας πλατφόρμας, τα περισσότερα από αυτά μεταδίδονται και μέσω εναλλακτικών πλατφορμών (διαδικτυακή/IPTV και καλωδιακή τηλεόραση) και ότι, από τα στοιχεία που υπέβαλε το ΓΕΡΗΕΤ, προκύπτει ότι ο αριθμός των συνδρομητών αυτών των πλατφορμών έχει αυξηθεί και ότι η κάλυψη, ιδίως μέσω IPTV, μπορεί να επεκταθεί σημαντικά. Συνεπώς και παρά το μονοπωλιακό καθεστώς αδειοδότησης που ισχύει για την αγορά των επίγειων ψηφιακών υπηρεσιών μετάδοσης, η Επιτροπή καλεί το ΓΕΡΗΕΤ να εξακριβώνει τακτικά, κατά την περίοδο ανασκόπησης, την κατάσταση του ανταγωνισμού ανάμεσα στις πλατφόρμες μετάδοσης στην Κύπρο και, κατά συνέπεια, την ανάγκη ρύθμισης της εξεταζόμενης σχετικής αγοράς.

2.2. Ορισμός της αγοράς

Το ΓΕΡΗΕΤ διαπιστώνει ότι οι τηλεοπτικοί σταθμοί στην Κύπρο χρησιμοποιούν ψηφιακές επίγειες υπηρεσίες τηλεοπτικής μετάδοσης, καθώς και ψηφιακές τηλεοπτικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω xDSL⁸, ομοαξονικών⁹ και δορυφορικών δικτύων. Επιπλέον, οι περισσότεροι θεατές

⁸ Οι ΑΤΗΚ και Primetel είναι δύο πάροχοι IPTV στην Κύπρο με δικά τους δίκτυα.

⁹ Η καλωδιακή τηλεόραση είναι διαθέσιμη μόνο σε μεγάλες πόλεις της Κύπρου και η εκτιμώμενη κάλυψη ανέρχεται στο 55% του πληθυσμού.

παρακολουθούν τοπικά τηλεοπτικά κανάλια που μεταδίδονται μέσω ψηφιακών επίγειων υπηρεσιών¹⁰. Μόνο σε μία πλατφόρμα εκπομπής (Velister) χορηγήθηκε το 2011 άδεια για επίγεια μετάδοση ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος σε εμπορική βάση. Το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει επίσης και δεύτερο φορέα εκμετάλλευσης (το ΡΙΚ¹¹), ο οποίος είναι υπό κρατικό έλεγχο και δεν μπορεί να παρέχει ψηφιακές επίγειες υπηρεσίες μετάδοσης με εμπορικούς όρους.

Κατόπιν τούτων, το ΓΕΡΗΕΤ προσδιορίζει δύο σχετικές αγορές χονδρικής: την αγορά για υπηρεσίες ψηφιακής επίγειας μετάδοσης¹² και την αγορά για υπηρεσίες ψηφιακής μη επίγειας τηλεοπτικής μετάδοσης.

Το ΓΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της αγοράς έχει εθνικό χαρακτήρα.

2.3. Δοκιμασία τριών κριτηρίων

Δεδομένου ότι οι καθορισμένες ως σχετικές αγορές δεν περιλαμβάνονται στη σύσταση της Επιτροπής του 2014 για τις σχετικές αγορές¹³, το ΓΕΡΗΕΤ αξιολογεί τους όρους ανταγωνισμού στις δύο σχετικές αγορές και διεξάγει τη δοκιμή των τριών κριτηρίων¹⁴.

Το ΓΕΡΗΕΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αγορά για ψηφιακές επίγειες υπηρεσίες μετάδοσης πληροί τα κριτήρια της δοκιμασίας των τριών κριτηρίων. Επισημαίνει, ειδικότερα, την ύπαρξη νομικών φραγμών εισόδου, επειδή άδεια παροχής ψηφιακών επίγειων υπηρεσιών μετάδοσης σε τηλεοπτικούς σταθμούς στην Κύπρο έχει χορηγηθεί μόνο σε έναν μονοπωλιακό φορέα (δηλ. τη Velister). Με τη μετάβαση στην ψηφιακή μετάδοση, η Κυπριακή κυβέρνηση αποφάσισε να περιορίσει την αδειοδότηση για υπηρεσίες μετάδοσης, ώστε να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη δικτύων και να εξοικονομηθούν πόροι και, ως εκ τούτου, μετά τη διαγωνιστική διαδικασία που οργάνωσε η Κύπρος, το 2011 και για δεκαπενταετή περίοδο χορηγήθηκε μόνο μία αποκλειστική άδεια για εμπορική παροχή ψηφιακών επίγειων υπηρεσιών μετάδοσης σε παγκύπρια κλίμακα. Συνεπώς, δεν αναμένεται άλλη είσοδος στη συγκεκριμένη αγορά.

¹⁰ Το ΓΕΡΗΕΤ εξηγεί ότι, σε λανικό επίπεδο, το 57% του πληθυσμού κάνει χρήση μόνο της πλατφόρμας DVB-T για πρόσβαση στα δωρεάν τηλεοπτικά κανάλια. Το δεύτερο τρίμηνο του 2015, το μερίδιο των συνδρομητών IPTV και καλωδιακής τηλεόρασης σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των νοικοκυριών στην Κύπρο ήταν 36,77% (το μερίδιο της ΑΤΗΚ στον συνολικό αριθμό των νοικοκυριών στην Κύπρο ήταν 17,13%, και τα μερίδια της Primetel και Cablenet ήταν 15,73% και 3,91%, αντίστοιχα).

¹¹ Στο ΡΙΚ χορηγήθηκε άδεια με τον περιορισμό ότι δεν θα εξασφαλίζει ραδιοτηλεοπτική μετάδοση σε εμπορική βάση, αλλά μόνο σε δημόσια τηλεοπτικά κανάλια. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να ενεργήσει ως εναλλακτικός πάροχος επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης.

¹² Η πλατφόρμα αυτή, είναι η μόνη που οι θεατές μπορούν να παρακολουθούν δωρεάν.

¹³ Σύσταση 2014/710/ΕΚ της Επιτροπής, της 9ης Οκτωβρίου 2014, αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 295 της 11.10.2014, σ. 79).

¹⁴ Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν οι καθορισμένες αγορές (i) χαρακτηρίζονται από υψηλούς μη παροδικούς φραγμούς εισόδου, (ii) δεν τείνουν προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό, και εάν (iii) η νομοθεσία περί ανταγωνισμού είναι ανεπαρκής για την αντιμετώπιση εντοπισμένων αδυναμιών της αγοράς.

Στην απάντησή του στην αίτηση παροχής πληροφοριών, το ΓΕΡΗΕΤ εξηγεί ότι, παρόλο που το άρθρο 2 της οδηγίας 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών¹⁵, απαγορεύει τη χορήγηση ή τη διατήρηση σε ισχύ αποκλειστικών ή ειδικών δικαιωμάτων για την ίδρυση ή/και λειτουργία δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η πλατφόρμα DVB-T στην Κύπρο είχε λάβει άδεια μέσω διαδικασίας πλειστηριασμού και ότι, κατά την άποψη του ΓΕΡΗΕΤ, πληροί τα κριτήρια που ορίζει το άρθρο 9 της οδηγίας-πλαίσιο και το άρθρο 7 της οδηγίας για την αδειοδότηση¹⁶, δηλ. τα κριτήρια αντικειμενικής, αμερόληπτης και διαφανούς διαδικασίας. Επιπλέον, λόγω του περιορισμένου αριθμού τοπικών δωρεάν καναλιών στην Κύπρο, καθώς και του ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων πλατφορμών (IPTV, καλωδιακή και DVB-T), λαμβάνοντας υπόψη την αυξημένη διείσδυση της ευρυζωνικής πρόσβασης στην Κύπρο, το ΓΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι μια δεύτερη εμπορική πλατφόρμα DVB-T δεν θα αύξανε τον ανταγωνισμό και θα έθετε σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του υφιστάμενου.

Στην αγορά για ψηφιακές μη επίγειες υπηρεσίες τηλεοπτικής μετάδοσης υπάρχουν διάφορες εναλλακτικές πλατφόρμες (διαδικτυακή/IPTV και καλωδιακή τηλεόραση), οι οποίες ανταγωνίζονται αποτελεσματικά. Οι φραγμοί εισόδου είναι χαμηλοί και, συνεπώς, δεν πληρούνται τα κριτήρια της δοκιμασίας των τριών κριτηρίων.

2.4. Διαπίστωση σημαντικής ισχύος στην αγορά

Το ΓΕΡΗΕΤ προτίθεται να χαρακτηρίσει τη Velister φορέα εκμετάλλευσης με σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ) στις ψηφιακές επίγειες υπηρεσίες μετάδοσης. Στα κύρια κριτήρια βάσει των οποίων το ΓΕΡΗΕΤ κατέληξε στο συμπέρασμά του σχετικά με τη ΣΙΑ συγκαταλέγονται: τα μερίδια αγοράς¹⁷, ο δυνητικός ανταγωνισμός, οι φραγμοί εισόδου, η απουσία αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος, οι οικονομίες κλίμακας και φάσματος, ο έλεγχος υποδομής που δεν είναι εύκολο να αναπαραχθεί και η κάθετη ολοκλήρωση.

2.5. Επανορθωτικές κανονιστικές ρυθμίσεις

Το ΓΕΡΗΕΤ προτείνει να επιβληθούν στη Velister οι ακόλουθες υποχρεώσεις: (i) παραχώρηση πρόσβασης και από κοινού χρήσης (μερισμού) ευκολιών σε αδειοδοτημένους οργανισμούς παροχής τηλεοπτικού περιεχομένου, (ii) αμεροληψία (μη επιβολή διακρίσεων), (iii) διαφάνεια, συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης προσφοράς αναφοράς, (iv) λογιστικός διαχωρισμός και (v) έλεγχος τιμών (δηλ. κοστοστρέφεια).

Στην απάντησή του στην αίτηση για παροχή πληροφοριών, το ΓΕΡΗΕΤ εξηγεί ότι το 2015 διεξήγαγε έλεγχο σχετικά με τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο DVB-T, στον οποίο η αξιολόγηση των δαπανών της Velister

¹⁵ ΕΕ L 249 της 17.9.2002, σ. 21.

¹⁶ Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση), ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 21, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2009/140/ΕΚ, ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 37.

¹⁷ Η Velister έχει, εξ ορισμού, μερίδιο αγοράς 100% στο εμπορικό δίκτυο DVB-T στην Κύπρο.

βασίστηκε σε ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και στα στοιχεία κόστους της, ενώ η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε βασίστηκε στο ιστορικό κόστος και σε μέθοδο πλήρως κατανεμημένου κόστους (HC=FDC). Το ΓΕΡΗΕΤ προτίθεται να καθορίσει περαιτέρω λεπτομέρειες για τα προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα εντός χρονικού ορίζοντα τριών μηνών και να τα κοινοποιεί χωριστά στην Επιτροπή.

3. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Η Επιτροπή εξέτασε την κοινοποίηση και τις συμπληρωματικές πληροφορίες που υπέβαλε το ΓΕΡΗΕΤ και διατυπώνει τις ακόλουθες παρατηρήσεις¹⁸:

Αποκλειστικά ή ειδικά δικαιώματα για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ύπαρξη νομικών φραγμών εισόδου στην αγορά που έχει προσδιοριστεί από το ΓΕΡΗΕΤ ως επιδεχόμενη *εκ των προτέρων* ρύθμιση στην Κύπρο οφείλεται στο ότι μόνο σε έναν μονοπωλιακό φορέα (δηλ. τη Velister) έχει χορηγηθεί αποκλειστική άδεια παροχής ψηφιακών επίγειων υπηρεσιών μετάδοσης σε τηλεοπτικούς σταθμούς.

Η Επιτροπή θα ήθελε να υπογραμμίσει εν προκειμένω ότι το άρθρο 2 της οδηγίας 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής, της 16 Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών¹⁹ (οδηγία για τον ανταγωνισμό) απαγορεύει, κατ' αρχήν, στα κράτη μέλη να χορηγούν ή να διατηρούν σε ισχύ αποκλειστικά ή ειδικά δικαιώματα για την ίδρυση ή/και την παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με το κατά πόσο η σχετική αγορά πληροί τα τρία κριτήρια βάσει των ειδικών περιστάσεων της Κύπρου (δηλ. του καθεστώτος αδειοδότησης) και κατά πόσο μία ή περισσότερες επιχειρήσεις κατέχουν θέση ΣΙΑ στη σχετική αγορά δεν προδικάζει το ζήτημα σχετικά με το κατά πόσο ή όχι η Κύπρος συμμορφώνεται με τις διατάξεις της οδηγίας για τον ανταγωνισμό, και ιδίως με το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας.

Ανάγκη παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας της *εκ των προτέρων* ρύθμισης

Η Επιτροπή δεν συνιστά πλέον την *εκ των προτέρων* ρύθμιση της αγοράς υπηρεσιών ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης, δεδομένου ότι η αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των πλατφορμών και η μείωση των περιορισμών χωρητικότητας, κυρίως λόγω της μετάβασης από τις αναλογικές πλατφόρμες μετάδοσης σε ψηφιακές, αναμένεται να καταστήσουν την αγορά αυτή πραγματικά ανταγωνιστική.

Ωστόσο, στις συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο, η Επιτροπή παραδέχεται ότι, με δεδομένα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σχετικής αγοράς, όπως τα περιγράφει το ΓΕΡΗΕΤ, και το κυπριακό νομικό περιβάλλον, δηλ. το μονοπωλιακό καθεστώς

¹⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας-πλαίσιο.

¹⁹ ΕΕ L 249 της 17.9.2002, σ. 21.

αδειοδότησης, δικαιολογείται η *εκ των προτέρων* ρύθμιση της αγοράς για επίγειες ψηφιακές υπηρεσίες μετάδοσης.

Η Επιτροπή επιθυμεί, πάντως, να επισημάνει ότι το καθεστώς αποκλειστικής αδειοδότησης που επέλεξε η Κύπρος συνιστά φραγμό εισόδου στην αγορά άλλων παρόχων επίγειων ψηφιακών υπηρεσιών μετάδοσης και παρεμποδίζει την ανάπτυξη ανταγωνισμού στην αγορά κατά το προβλέψιμο μέλλον. Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι το εν λόγω καθεστώς αδειοδότησης, το οποίο υπάγεται στην αρμοδιότητα της κυπριακής κυβέρνησης, δυσχεραίνει εξαιρετικά την από μέρους της ΕΡΑ προαγωγή του ανταγωνισμού στην παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζει το άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας-πλαίσιο, και ενδέχεται να παρατείνει άσκοπα την *εκ των προτέρων* ρύθμιση της σχετικής αγοράς.

Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι, μολονότι η πλειονότητα των θεατών στην Κύπρο παρακολουθεί τοπικά τηλεοπτικά κανάλια που μεταδίδονται μέσω της ψηφιακής επίγειας πλατφόρμας, τα περισσότερα από αυτά μεταδίδονται και μέσω εναλλακτικών πλατφορμών (διαδικτυακή/IPTV και καλωδιακή τηλεόραση). Πέραν τούτου, από τα στοιχεία που υπέβαλε το ΓΕΡΗΕΤ προκύπτει ότι, ύστερα από την προηγούμενη ανασκόπηση της αγοράς²⁰, αυξήθηκε ο αριθμός των συνδρομητών αυτών των πλατφορμών και ότι η κάλυψη, ιδίως μέσω IPTV, μπορεί να επεκταθεί σημαντικά²¹.

Συνεπώς και παρά το μονοπωλιακό καθεστώς αδειοδότησης που ισχύει για την αγορά των επίγειων ψηφιακών υπηρεσιών μετάδοσης, η Επιτροπή καλεί το ΓΕΡΗΕΤ να εξακριβώνει τακτικά, κατά την περίοδο ανασκόπησης, την κατάσταση του ανταγωνισμού ανάμεσα στις πλατφόρμες μετάδοσης στην Κύπρο και, κατ' επέκταση, την ανάγκη ρύθμισης της εξεταζόμενης σχετικής αγοράς.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 7 της οδηγίας-πλαίσιο, το ΓΕΡΗΕΤ οφείλει να λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τα σχόλια των άλλων ΕΡΑ, του BEREC και της Επιτροπής και μπορεί να θεσπίζει το προκύπτον σχέδιο μέτρου· εφόσον το πράξει, το κοινοποιεί στην Επιτροπή.

Η θέση της Επιτροπής σχετικά με τη συγκεκριμένη κοινοποίηση δεν προδικάζει οποιαδήποτε θέση μπορεί να λάβει *έναντι* άλλων κοινοποιημένων σχεδίων μέτρων.

Σύμφωνα με το σημείο 15 της σύστασης 2008/850/ΕΚ²², η Επιτροπή θα δημοσιεύσει το παρόν έγγραφο στον ιστότοπό της. Η Επιτροπή δεν θεωρεί εμπιστευτικές τις πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείστε να ενημερώσετε την Επιτροπή²³ εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη λήψη της παρούσας αν θεωρείτε ότι, σύμφωνα με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες σχετικά με την επαγγελματική εχεμύθεια, το παρόν έγγραφο περιέχει εμπιστευτικές

²⁰ Από 81.714 συνδρομητές το πρώτο τρίμηνο του 2012 σε 111.393 το πρώτο τρίμηνο του 2015.

²¹ Κατά το ΓΕΡΗΕΤ, οι παρόντες και οι μελλοντικοί πάροχοι IPTV μπορούν να επιτύχουν μέγιστη κάλυψη 95% του πληθυσμού. Επιπλέον, το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει τη ρυθμιστική υποχρέωση που έχει επιβληθεί στην αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης με σκοπό την παροχή υπηρεσιών IPTV.

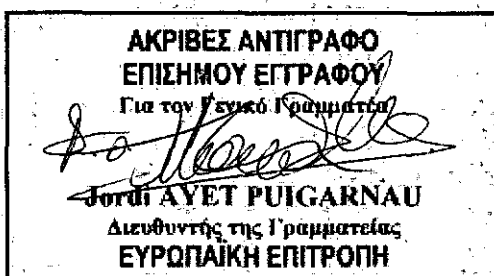
²² Σύσταση 2008/850/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Οκτωβρίου 2008, για τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ΕΕ L 301 της 12.11.2008, σ. 23.

²³ Το αίτημά σας πρέπει να αποσταλεί, είτε ηλεκτρονικά, στη διεύθυνση: CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu ή με φάξ: +32 2 298 87 82.

πληροφορίες τις οποίες επιθυμείτε να απαλείψετε πριν από την εν λόγω δημοσίευση²⁴. Οφείλετε να αιτιολογείτε κάθε τέτοιο αίτημα.

Με τιμή,

Για την Επιτροπή,
Roberto Viola
Γενικός Διευθυντής

²⁴ Η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ενημερώσει το κοινό σχετικά με το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πριν από την παρέλευση του εν λόγω τριμήνου.